

24.3.2023

EN ARBETSGRUPP FÖR ATT FÖRBEREDA DEN FORTSATTÅ BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN FÖR ÅLANDS SJÄLVSTYRELSELÅG OCH UTARBETA ETT FÖRSLAG TILL EN SKYNDSAM ÅÄNDRING AV NUVARANDE SJÄLVSTYRELSELÅG FÖR ÅLAND

Tillsättande: Justitieministeriet har i dag beslutat att tillsätta en arbetsgrupp för att tillsammans med Ålands landskapsregering:

- 1) förbereda den fortsatta beredningen av en proposition med förslag till en ny Ålands självstyrelselag, som syftar till att utveckla och modernisera självstyrelsesystemet och
- 2) utarbeta ett förslag för en skyndsam ändring av nuvarande självstyrelselag för Åland (1144/1991).

Uppdrag:

1) Reformen av Ålands självstyrelselag

Arbetsgruppen ges i uppdrag att i förberedande syfte bedöma och utreda åtminstone följande frågor:

- 1) grundlagens och självstyrelselagens inbördes förhållande samt inverkan av grundlagsändringar på landskapets lagstiftningsbehörighet, med beaktande av att stiftandet av Finlands grundlag inte innebar någon ändring av Ålands ställning i Finlands statsskick (RP 1/1998 rd, s. 177, GrUB 10/1998 rd, s. 32-33). Intagande av vissa bestämmelser i självstyrelselagen med motsvarighet i grundlagen.
- 2) påförande av riksuppgifter på myndigheter på Åland och vice versa samt tillämpningen av sådan rikslagstiftning. Frågeställningen inkluderar frågan om de åländska kommunernas och självstyrelsemyndigheternas riksuppgifter och ersättning för dem,
- 3) regleringen för Ålands landshövding och om utnämning av denne,
- 4) ytterligare bestämmelser om språk, samt

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

- 5) behörighetsfördelningen mellan lagtinget och riksdagen för undantagsförhållanden, med beaktande av att det pågår en samtidig översyn av beredskapslagen (1552/2011)¹.

Arbetsgruppen kan inom sig överenskomma om att också utreda andra frågor som bedöms som väsentliga för att förbereda den fortsatta beredningen av en proposition.

Underlaget för reformarbetet är den parlamentariska Ålandskommitténs slutbetänkande år 2017², Självstyrelselagsarbetsgruppens 2018 riktlinjeförslag³ samt de utkast till lagförslag till Ålands självstyrelse som hittills utarbetats och remissvar och utlåtanden som fått över dem⁴.

2) *Arbetet med att ändra nuvarande självstyrelselag*

Arbetsgruppen ges också i uppdrag att utarbeta ett förslag till en regeringens proposition med förslag till lag ändring av nuvarande självstyrelselag.

Av grundlagsutskottets utlåtanden (GrUL 18/2022 rd - RP 56/2021 rd och 72/2022 rd - RP 190/2022 rd) framgår ett skyndsamt behov av att ändra nuvarande självstyrelselag som en följd av välfärdsområdesreformen. Lagen om ändring av smittskyddslagen (1149/2022) förutsätter enligt grundlagsutskottet i sakligt hänseende att de behövliga ändringarna föreskrivs i självstyrelselagen. Vid ändringen av självstyrelselagen ska man sörja för att regleringen är heltäckande så att myndigheternas befogenheter är tydliga och att det inte uppstår luckor i regleringen (GrUU 18/2022 rd, stycke 9 samt GrUU 72/2022 rd stycke 8 och 9). Dessutom kan det vid den ändring av självstyrelselagen som ansluter till smittskyddet på Åland vara skäl att, förutom 30 §, granska också exempelvis 32 § om överenskommelseförfordningar (GrUU 72/2022 rd, stycke 9).

Arbetsgruppen ska:

- 1) föreslå nödvändiga ändringar i självstyrelselagen utgående från grundlagsutskottets utlåtanden och
- 2) föreslå ändring av förvaltningsbehörigheten i fråga om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor och husdjur samt gifter så att den motsvarar den verkliga uppgiftsfördelningen mellan landskapet Åland och berörda myndigheter i riket.

3) *Gemensamma utgångspunkter för arbetet med rapporterna*

Arbetsgruppen beslutar om:

- kommunikationen utåt om arbetsgruppens arbete,
- sin arbetsplan,
- hörande av sakkunniga och

¹ Lagstiftningsprojekt OM015:00/2022, www.jm.fi .

² Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 33/2017; <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-600-0>

³ Justitieministeriets betänkanden och utlåtanden 14/2018; <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-690-1> .

⁴ Dnr VN/846/2018, lagstiftningsprojekt OM016:00/2013, se www.jm.fi .

- det arbetsgruppsinterna förfarandet för att exempelvis anmäla avvikande åsikt.

Arbetsgruppen kan höra sakkunniga.

Slutförande

Det arbetet som förutsätts för att förbereda den fortsatta beredningen av reformen av självstyrelselagen, presenterar arbetsgruppen i ett delbetänkande som ges före utgången av år 2023.

Arbetsgruppen ska likaså inom juni 2023 fatta beslut om sitt betänkande innefattande ett förslag till en regeringens proposition med förslag till lag om ändring av nuvarande självstyrelselag.

Jämställdhetslagen

I tillsättandet av arbetsgruppen har beaktats 4 a § 1 mom. i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) enligt vilken i statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande statliga organ ska kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte något annat följer av särskilda skäl. Arbetsgruppen uppfyller jämlikhetslagens krav.

Sammansättning

Ordförande: Justitieråd **Gustav Bygglin**

Medlemmar: tjänstemannasammansättning för båda parter, dvs. ett behövligt antal medlemmar om tre personer vardera från statsrådet och Ålands landskapsregering. Till medlemmar förordnas (sex personer):

1. Förvaltningschef **John Eriksson**, Ålands landskapsregering
2. Lagstiftningsråd **Janina Groop-Bondestam**, justitieministeriet
3. Avdelningschef **Linnea Johansson**, Ålands landskapsregering
4. Regeringsråd **Anne Kumpula**, social- och hälsovårdsministeriet
5. Senior rättssakkunnig **Niclas Slotte**, Ålands landskapsregering
6. Enhetschef **Corinna Tammenmaa**, justitieministeriet

Sekretariat: Arbetsgruppen har två sekreterare, specialsakkunnig **Noora Löfström** från justitieministeriet och lagberedare **Sören Silverström** från Ålands landskapsregering. Medlemmarna i arbetsgruppen förutsätts vid behov delta i framtagandet av underlag för arbetsgruppens betänkande.

Arbetspråk

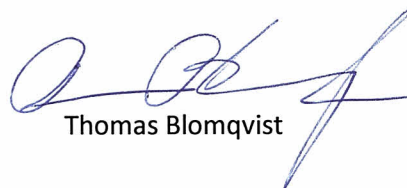
Arbetsgruppens arbetspråk är enligt 36 § i självstyrelselagen för Åland och språklagen (423/2003) 31 § 2 mom. svenska.

Kostnader

Justitieministeriet godkänner det arvode och de resekostnader som betalas till ordföranden och statsrådet utomstående sakkunniga. Ministerierna och dem underlydande myndigheter samt Ålands landskapsregering och myndigheter som lyder under den, svarar för sina egna kostnader med anledning av arbetsgruppens arbete.

Kostnaderna betalas från moment 25.01.01.1.

Minister för nordiskt samarbete och
jämfästldhet samt minister
i justitieministeriet för ärenden
som gäller Ålands självstyrelse

Thomas Blomqvist

Avdelningschef

Johanna Suurpää

DISTRIBUTION

Justitieministeriet

- kanslichefen,
- statssekreterare Mikaela Nylander,
- specialmedarbetare Anders Portin,

Arbetsgruppens ordförande, medlemmar, permanenta sakkunniga och sekreterare

Republikens presidents kansli

Statsrådets kansli och övriga ministerier

Högsta domstolen

Högsta förvaltningsdomstolen

Ålandsdelegationen

Justitiekanslersämbetet

Justitieombudsmannens kansli

Nätverket vid justitieministeriet för Ålandskontaktpersonerna vid ministerierna